

همبستگی انگیزه و خودکارآمدی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان کارشناسی پیوسته هوشبری و اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی قم

فاطمه شریفی فرد^۱، فائزه کبرائی آبکنار^۲، محسن فارسی^۳، علیرضا شعوری بیدگلی^۴، الهام علی مددی^۵، مهسا حاجی محمدحسینی^{۶*}

۱. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س)، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
۳. دانشجوی علوم آزمایشگاهی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۴. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س)، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، رشت، ایران
۵. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی قم، قم، ایران
۶. گروه فوریت‌های پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۲۴ کلمات کلیدی فرسودگی تحصیلی، انگیزش، خودکارآمدی تحصیلی، دانشجویان .	مقدمه: آموزش عالی یکی از مهمترین زیرمجموعه‌های نظام آموزشی است. مهمترین هدف آن فراهم سازی زمینه برای رشد و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است مطالعه حاضر به تعیین همبستگی انگیزش تحصیلی و فرسودگی تحصیلی با میانجی گری خودکارآمدی در دانشگاه علوم پزشکی قم می پردازد. روش کار: پژوهش حاضر، به صورت مقطعی در سال ۱۳۹۶ در دانشجویان رشته اتاق عمل و هوشبری دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. نمونه‌های مطالعه ۱۸۸ دانشجو بودن که با روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی، فرسودگی تحصیلی، مقیاس انگیزه تحصیلی و پرسشنامه خودکارآمدی بود. نتایج: میانگین و انحراف معیار نمرات دانشجویان در این مطالعه در مقیاس فرسودگی تحصیلی با دامنه نمرات (۰-۹۰) $15/86 \pm 43/79$ ، در مقیاس خودکارآمدی تحصیلی با دامنه نمرات (۰-۲۹۷) $20/61 \pm 145/51$ و در مقیاس انگیزه تحصیلی با دامنه نمرات (۱۹۶-۲۸) $20/61 \pm 145/51$ بود. کلیه خرده مقیاس‌های انگیزه و خودکارآمدی تحصیلی با فرسودگی تحصیلی ارتباط داشت. همچنین عملکرد تحصیلی دانشجویان با فرسودگی تحصیلی ارتباط معکوس و معنادار بود و دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر فرسودگی تحصیلی بالاتری داشتند ($P < 0/05$). نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد، سطح انگیزه پیشرفت و خودکارآمدی دو عامل پیش بینی کننده منفی فرسودگی تحصیلی می باشند، که تعیین میزان آن‌ها و ارائه ی راه کارهایی جهت ارتقای آنها از طریق برنامه ریزی آموزشی مناسب و برگزاری کارگاه‌های آموزشی سلامت روان، مدیریت زمان و مانند این‌ها میتواند متضمن بهبود وضعیت تحصیلی فراگیران در یک نظام آموزشی باشد.



نحوه ارجاع به این مقاله

Shariffard F, Kobrai-Abkenar F, Farsi M, Shouri Bidgoli A, Alimadadi E, Haji Mohammad Hoseini M. The Correlation of Academic Motivation and Self-efficacy with Academic Burnout among Undergraduate Students of Anesthesiology and Operating room of Qom University of Medical Sciences. *Horizon of Medical Education Development*. 2023;14 (3): 60-71

ایمیل: mahsa.nmsprg@gmail.com

*نویسنده مسئول: مهسا حاجی محمدحسینی؛

آدرس: بیمارستان شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی قم.



پرسشنامه فرسودگی تحصیلی ماسلاچ

این پرسشنامه اصلاح شده مقیاس فرسودگی ماسلاچ فرم عمومی است، که برای استفاده در نمونه دانشجویان توسط شوفلی و همکارانش (۲۰۰۲) اصلاح شده است. پرسشنامه در کل ۱۵ سوال دارد و شامل سه خرده مقیاس است. خستگی عاطفی با ۵ سؤال اندازه گیری می شود، شک و بد بینی از طریق ۴ سؤال بررسی شده و خودکارآمدی تحصیلی با ۶ سوال اندازه گیری می شود. همه سؤال ها در یک پیوستار ۷ درجه ای از هرگز (۰) تا همیشه (۶) نمره گذاری می شوند. نمره های بالا در خستگی عاطفی و شک و بد بینی و نمره های پایین در خودکارآمدی نشان دهنده فرسودگی تحصیلی اند، که البته خودکارآمدی به صورت معکوس نمره گذاری می شود. هنجاریابی این مقیاس توسط زینب رستمی در سال ۱۳۹۰ بر روی دانشجویان زن دانشگاه اصفهان انجام شده آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس خستگی عاطفی ۰/۸۹، شک و تردید ۰/۸۴ و خودکارآمدی ۰/۶۷ گزارش شد و مشخص شد این ابزار برای استفاده در مطالعات ایرانی مناسب است.

نمره دهی

سوال	خرده مقیاس
۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷	خستگی عاطفی
۸، ۹	شک و بدبینی
۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵	خودکارآمدی تحصیلی

--	--	--

کد پرسشنامه

دانشجوی گرامی

پرسش نامه های زیر مربوط به یک طرح تحقیقاتی در حوزه مسائل تحصیلی می باشد. این پرسشنامه بدون نام و محرمانه بوده و نتایج آن صرفاً جهت استفاده در تحقیق دانشگاهی بکار گرفته می شود. لطفاً پس از مطالعه دقیق عبارات گزینه مناسب را در مقابل هر یک علامت بزنید. از حسن نیت شما در پاسخگویی به این پرسشنامه سپاسگذاریم.

ردیف	سوال	هرگز خیلی	بندرت	نسبتاً	کم	گاهی	اوقات نسبتاً	زیاد
۱	احساس می کنم که به خاطر انجام فعالیتهای مربوط به تحصیل تهی شده ام	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۲	در پایان روز در دانشگاه احساس بی رمقی می کنم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۳	وقتی که صبح بیدار می شوم و مجبورم که روزی دیگر را در دانشگاه سپری کنم، احساس خستگی می کنم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۴	با مطالعه یا حضور در کلاس به من فشار می آید	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۵	به خاطر انجام فعالیت های مربوط به تحصیل احساس فرسودگی می کنم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۶	از زمان قبولی و ثبت نام در دانشگاه نسبت به دروسم کم علاقه شده ام	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۷	نسبت به دروسم شور و شوق کمتری دارم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۸	نسبت به اهمیت دروسم تردید دارم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۹	نسبت به کاربرد دروسم بیشتر بدگمان شده ام	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۰	به طور موثری می توانم، مشکلاتی را که در فعالیت های مربوط به تحصیل ام به وجود می آید حل کنم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۱	معتقدم که مشارکت موثری در کلاس ها دارم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۲	به عقیده خودم دانشجوی خوبی هستم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۳	وقتی به اهداف تحصیلی ام دست می یابم، احساس برانگیختگی می کنم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۴	موارد جالب زیادی را در جریان تحصیل یاد گرفتم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱۵	در طول کلاس اطمینان دارم که در انجام کارها موثرم	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷